

NAVODILA AVTORJEM ZA PRIPRAVO PRISPEVKOV MONOGRAFIJE V KNJIŽNI ZBIRKI GIS V SLOVENIJI

1 Uvod

Knjižno zbirko GIS v Sloveniji izdaja Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU. Soizdajatelji zbirke so Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, Zveza geografov Slovenije in Zveza geodetov Slovenije. Založnik zbirke je Založba ZRC. Uredniški odbor zbirke sestavljajo člani organizacijskega odbora bienalnega simpozija Geografski informacijski sistemi v Sloveniji.

2 Namen

Namen posamezne monografije v zbirki je predvsem celostno predstaviti razvoj in uporabo geografskih informacijskih sistemov v zadnjem dveletnem obdobju na znanstvenoraziskovalnih, razvojnoraziskovalnih, izobraževalnih in drugih področjih v Sloveniji.

3 Recenziranje

Prispevek, ki ga avtor pošlje za objavo, se v monografijo uvrsti ob pozitivni recenziji. Recenzentski postopek je anonimen. Recenzijo opravi član uredniškega odbora ali ustrezni strokovnjaki zunaj uredniškega odbora. Recenzent prejme prispevek brez navedbe avtorja prispevka, avtor prispevka pa prejme recenzijo brez navedbe recenzenta. Če recenzent ne zahteva popravka ali dopolnitve prispevka, se avtorju prispevka recenzije ne pošlje. Če recenzent zahteva popravek, če je slovensko besedilo jezikovno slabo, če je angleški prevod povzetka slab ali če besedilo in slikovne priloge ne ustrezajo tem navodilom, uredništvo avtorju celoten prispevek ali dele prispevka vrne, avtor pa pomanjkljivosti odpravi. Če prispevek presega dovoljeno dolžino, avtor dovoljuje, da izdajatelj prispevek po svoji presoji skrajša.

4 Avtorske pravice

Vse moralne avtorske pravice za poslani prispevek pripadajo njegovemu avtorju, materialne avtorske pravice reproduciranja in distribuiranja v Sloveniji in drugih državah pa avtor brezplačno, enkrat za vselej, za vse primere, za neomejene naklade in za vse medije neizključno prenese na izdajatelja.

5 Sestavine prispevka

Prispevki morajo imeti naslednje sestavine:

- glavni naslov prispevka,
- ime in priimek avtorja,
- avtorjev znanstveni naziv, če ga ima (dr. ali mag.),
- avtorjev poštni naslov brez krajšav ustanov ali navajanja kratic (na primer: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana, Slovenija),
- avtorjev elektronski naslov,
- izvleček v enem odstavku (skupaj s presledki do 800 znakov),
- ključne besede (do 8 besed),
- abstract (angleški prevod naslova prispevka in slovenskega izvlečka),
- key words (angleški prevod ključnih besed),
- prispevek (skupaj s presledki do 15.000 znakov),

Prispevek naj ima naslove poglavij označene z arabskimi števki (na primer 1 Uvod, 2 Metodologija, 3 Terminologija). Razdelitev prispevka na poglavja je obvezna. Zaželeno je, da ima prispevek poglavji Uvod in Sklep. Obvezno zadnje poglavje je Viri in literatura. Ker prispevki niso obsežni, podpoglavja niso zaželeni.

6 Besedilo

Naslovi prispevkov naj bodo čim krajši.

Digitalni zapis besedila naj bo povsem enostaven, brez vsakršnega oblikovanja, poravnave desnega roba, deljenja besed, podčrtavanja in podobnega. Avtor naj označi le krepki (**bold**) in ležeči (*italic*) tisk. Ležeči tisk je namenjen zapisu besed v tujih jezikih (na primer latinščini ali angleščini). Besedilo naj bo v celoti izpisano z malimi črkami (razen velikih začetnic, seveda), brez nepotrebnih krajšav, okrajšav in kratic.

Pisanje opomb pod črto na koncu strani ni dovoljeno.

Pri številih, večjih od 9999, se za ločevanje milijonov in tisočev uporabljajo pike (na primer 12.535 ali 1.312.500).

Pri pisanju merila zemljevida se dvopičje piše nestično, torej s presledkom pred in za dvopičjem (na primer 1 : 100.000).

Med številkami in enotami je presledek (na primer 125 m, 33,4 %), med številom in oznako za potenco ali indeks števila pa presledka ni (na primer 123, km², a₅, 15° C).

Znaki pri računskih operacijah se pišejo nestično, razen oklepajev (na primer $p = a + c \cdot b - (a + c : b)$).

Vse računske operacije, enačbe, modeli in podobno morajo biti zapisani v programu Word in ne v obliki rastrskih slik, pripravljenih v drugih programih.

Avtor naj pazi na zmerno uporabo tujk in naj jih tam, kjer je mogoče, zamenja s slovenskimi izrazi (na primer: klima/podnebje, masa/gmota, karta/zemljevid, varianta/različica, vegetacija/rastje, maksimum/višek, kvaliteta/kakovost, nivo/raven, lokalni/krajevni, kontinentalni/celinski, centralni/srednji, orientirani/usmerjeni, mediteranski/sredozemski); znanstvena raven prispevkov namreč ni v nikakršni povezavi z deležem tujk. Izogiba naj se uporabi glagola znašati (na primer namesto višina znaša 50 m uporabite višina je 50 m), nahajati se (na primer namesto stavba se nahaja uporabiti stavba je ali stavba stoji).

Preglednica: Najpomembnejše prvine preloma za knjižno zbirko GIS v Sloveniji.

format	B5
širina ogledala (širina besedila strani)	134 mm
višina zunanjega ogledala (med obema črtama strani)	200 mm
višina notranjega ogledala (višina besedila strani)	188 mm
širina stolpca na strani	64 mm
razmik med stolpcema na strani	6 mm
razmerje širina : višina zunanjega ogledala	1 : 1,5
največje število vrstic na strani	49
največje število znakov v vrstici	100
največje število stolpcev na strani	2
povprečno število znakov na strani	4000

7 Citiranje v prispevku

Avtor naj pri citiranju med besedilom navede priimek avtorja in letnico, več citatov ločijo s podpičjem in razvrstijo po letnicah, navedbo strani pa od priimka avtorja in letnice ločijo z vejico, na primer: (Melik 1955, 11) ali (Melik, Ilešič in Vrišer 1963, 12; Kokole 1974, 7 in 8). Če ima citirano delo več kot tri avtorje, se citira le prvega avtorja, na primer (Melik s sodelavci 1956).

Enote v poglavju Viri in literatura naj bodo navedene po abecednem redu priimkov avtorjev, enote istega avtorja pa razvrščene po letnicah. Če je v seznamu več enot istega avtorja iz istega leta, se letnicam dodajo črke (na primer 1999a in 1999b). Zapis vsake citirane enote skladno s slovenskim pravopisom sestavljajo trije stavki. V prvem stavku sta navedena avtor in letnica izida (če je avtorjev več, so ločeni z vejico, z vejico sta ločena tudi priimek avtorja in začetnica njegovega imena, med začetnico avtorja in letnico ni vejice), sledi dvopičje, za njim pa naslov in morebitni podnaslov, ki sta ločena z vejico. Če je citirana enota članek, se v drugem stavku navede publikacija, v kateri je članek natisnjen, če pa je enota samostojna knjiga, drugega stavka ni. Izdajatelja, založnika in strani se ne navaja. Če enota ni tiskana, se v drugem stavku navede vrsta enote (na primer elaborat, diplomsko, magistrsko ali doktorsko delo), za vejico pa še ustanova, ki hrani to enoto. V tretjem stavku se za tiskane enote navede kraj izdaje, za netiskane pa kraj hranjenja. Nekaj primerov (ločila so uporabljena skladno s slovenskim pravopisom):

1) za članke v revijah:

- Melik, A. 1955a: Kraška polja Slovenije v pleistocenu. Dela Inštituta za geografijo 3. Ljubljana.
- Melik, A. 1955b: Nekaj glacioloških opažanj iz Zgornje Doline. Geografski zbornik 5. Ljubljana.
- Perko, D. 2002: Določanje vodoravne in navpične razgibanosti površja z digitalnim modelom višin 74-2. Ljubljana.

2) za prispevke v monografijah ali članke v zbornikih:

- Mihevc, B. 1998: Slovenija na starejših zemljevidih. Geografski atlas Slovenije. Ljubljana.
- Hrvatin, M., Perko, D. 2008: Morfološka analiza površja z geografskim informacijskim sistemom. Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008. Ljubljana.

3) za monografije:

- Natek, K., Natek, M. 1998: Slovenija, Geografska, zgodovinska, pravna, politična, ekonomska in kulturna podoba Slovenije. Ljubljana.
- Oštir, K. 2006: Daljinsko zaznavanje. Ljubljana.

4) za elaborate, diplomsko, magistrsko, doktorska dela, ipd.:

- Richter, D. 1998: Metamorfne kamnine v okolici Velikega Tinja. Diplomsko naloga, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru. Maribor.
- Šifrer, M. 1997: Površje v Sloveniji. Elaborat, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU. Ljubljana.

Avtorji vse pogostejše citirajo vire z medmrežja. Če sta znana avtor in naslov citirane enote, potem se jo navede takole (datum v oklepaju pomeni čas ogleda medmrežne strani):

- Perko, D. 2000: Sporna in standardizirana imena držav v slovenskem jeziku. Medmrežje: <http://www.zrc-sazu.si/dp> (8. 8. 2000).

Če pa avtor ni poznan, se navede le:

- Medmrežje: <http://www.zrc-sazu.si/dp> (8. 8. 2000).

Če se navaja več enot z medmrežja, se doda še številko:

- Medmrežje 1: <http://www.zrc-sazu.si/dp> (8. 8. 2000).
- Medmrežje 2: <http://www.zrc-sazu.si/zgds/teletekst.htm> (9. 9. 2000).

Med besedilom se v prvem primeru navede avtorja, na primer (Perko 2000), v drugem primeru pa le medmrežje, na primer (medmrežje 2).

Zakone se citira v naslednji obliki (ime zakona, številka uradnega lista, kraj izida), na primer:

- Zakon o kmetijskih zemljiščih. Uradni list RS 59/1996. Ljubljana.
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Uradni list RS 64/1994, 33/2000, 87/2001, 41/2004, 28/2006 in 51/2006. Ljubljana.

Če ima zakon dopolnitve, je treba navesti tudi te. Med besedilom se zakon navaja s celim imenom, če gre za krajše ime, ali pa z nekaj prvimi besedami in tremi pikami, če gre za daljše ime. Na primer (Zakon o kmetijskih zemljiščih 1996) ali (Zakon o varstvu ... 1994).

V poglavju Viri in literatura morajo biti navedena vsa dela, citirana v prispevku, ostalih, necitiranih del pa naj avtor ne navaja.

8 Preglednice in slike v prispevku

Vse preglednice v prispevku so oštevilčene in imajo svoje naslove (uporaba funkcije za avtomatsko označevanje in oštevilčevanje ni dovoljena). Med številko in naslovom je dvopičje. Naslov konča pika. Primer:

- Preglednica 1: Število prebivalcev Ljubljane po posameznih popisih.
- Preglednica 2: Spreminjanje povprečne temperature zraka v Ljubljani (Velkavrh 2009).

Preglednice naj bodo oblikovane čim bolj preprosto, brez senčenj, z enotnimi obrobami, brez krajšanja besedil znotraj preglednice. Preglednice naj ne bodo preobsežne, tako da jih je mogoče postaviti na eno stran in da so berljive.

Vse slike (fotografije, zemljevidi, grafi in podobno) v prispevku so oštevilčene enotno in imajo svoje naslove (uporaba funkcije za avtomatsko označevanje in oštevilčevanje ni dovoljena). Med številko in naslovom je dvopičje. Naslov konča pika. Primer:

- Slika 1: Rast števila prebivalcev Ljubljane po posameznih popisih.
- Slika 2: Izsek topografske karte v merilu 1 : 25.000, list Kranj.

Slike so lahko široke točno 134 mm ali 64 mm, visoke pa največ 200 mm.

Za grafične priloge, za katere avtor nima avtorskih pravic, mora avtor od lastnika avtorskih pravic pridobiti dovoljenje za objavo. Avtor naj ob podnapisu k fotografijam dopiše tudi avtorja slike, po potrebi pa tudi citat oziroma vir, ki je naveden kot enota v Virih in literaturi. Med besedilo avtor vpiše le naslov slike in po potrebi ime in priimek avtorja slike, samo sliko pa odda v ločeni datoteki.

9 Sprejemanje prispevkov

Avtor naj prispevek odda zapisan s programom Word (datoteka .doc in ne .docx). Zemljevidi, sheme in podobne grafične priloge naj bodo izdelane v digitalni vektorski obliki s programoma Corel Draw ali Adobe Illustrator, grafi pa s programoma Excel ali programom Corel Draw. Excelove datoteke morajo poleg izrisane grafa vsebovati tudi preglednico z vsemi podatki za njegovo izdelavo.

Fotografije in podobne grafične priloge mora avtor oddati v digitalni rastrski obliki z ločljivostjo vsaj 240 pik na cm oziroma 600 pik na palec, najbolje v formatu TIF ali JPG, kar pomeni približno 3200 pik na širino strani.

Avtor mora za grafične priloge, za katere nima avtorskih pravic, priložiti fotokopijo dovoljenja za objavo, ki ga je pridobili od lastnika avtorskih pravic.

Wordov dokument naj avtor naslovi s svojim priimkom (na primer: novak.doc), grafične priloge pa s priimkom in številko priloge, ki ustreza vrstnemu redu prilog med besedilom (na primer: novak01.tif, novak02.cdr, novak12.ai).

Če ima avtor zaradi velikosti grafičnih prilog težave s pošiljanjem prispevka po elektronski pošti, naj se pravočasno obrne na uredništvo za dogovor o najprimernejšem načinu oddaje prispevka.

Avtor prispevek z vsemi prilogami pošlje na elektronski naslov:

giss@zrc-sazu.si,

prijavnico pa odtisne, izpolni, podpiše in po klasični pošti pošlje na naslov:

GISS, GIAM ZRC SAZU, Gosposka ulica 13, 1000 Ljubljana.

Prijavnica	
Avtor	
ime:	priimek:
avtorjev naslov:	
prijavljam prispevek z naslovom:	
za objavo v knjižni zbirki GIS v Sloveniji in potrjujem, da se strinjam s pravili objavljanja v tej zbirki, ki so navedena v datoteki (skupaj s to prijavnico) na spletni strani, še posebej z besedilom poglavja 4 o avtorskih pravicah.	
datum:	
podpis:	